

SSLC Public Examination – March 2015

Model Question Paper – III Language Samskrita (67 S)

दशमकक्ष्या तृतीयभाषा संस्कृतम्

मार्गदर्शिनी प्रश्नपत्रिका

(P.F)

Time : 2 1/2 hours

Max Marks : 100

भाग: – A

(गद्यम्, पद्यम् – पूरकपाठाः)

* एकवाक्येन उत्तरं लिखत ।

10×1=10

1. किं तथैव तिष्ठति ?
2. हनूमान् सीतायै किं प्रायच्छत् ?
3. भिन्ना का ?
4. किमर्थं राज्ञः प्रीतिः अनुदिनम् एधते ?
5. सर्वदमनस्य माता का ?
6. का जनकेन सह पुस्तकमेलान् गतवती ?
7. मेलुकोटे कस्मिन् मण्डले अस्ति ?
8. स्वामी विवेकानन्दः कुत्र गतवान् ?
9. दिलीपः भूमिं काम् इव शशास ?
10. अर्जुनः अन्ते किं ज्ञातवान् ?

11. संयोजयत ।

5×1=5

i. दुष्यन्तः	श्रद्धास्थानम्
ii. सिद्धिसाधने	पण्डितः
iii. श्री कृष्णः	शकुन्तला
iv. ज्ञानी	महाभारतम्
v. वेदव्यासः	गीताचार्यः

* द्वित्रैः वाक्यैः उत्तरं लिखत ।

2×3=6

12. बिट्टिदेवः किमर्थं श्री वैष्णवदीक्षां स्वीकृतवान् ?
13. सीता कथम् आनन्दं भेजे ?
14. अर्जुनः कृष्णं किम् अपृच्छत् ?

* श्लोकयोः तात्पर्यं कन्नड भाषया वा आङ्ग्लभाषया वा लिखत ।

2×2=4

- 15) परमस्माकं त्वेको देशः
परम्परा नस्त्वेकैव ।
सिद्धिसाधनं श्रद्धास्थानम्
ध्येयोद्देशौ न तु भिन्नौ ॥

- 16) ಕರ್ಮಣ್ಯವಾಧಿಕಾರಸ್ತೇ ಮಾ ಪಲೇಷು ಕದಾಚನ ।
ಮಾ ಕರ್ಮಫಲಹೇತುರ್ಭೂಃ ಮಾತೇಸಜ್ಞೋ ಸ್ವಕರ್ಮಣಿ ॥

* ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷಯಾ ಅನುವಾದಂ ಕುರುತ:-

1×3=3

ಮಹಾಭಾರತದ ಭೀಷ್ಮಪರ್ವದಲ್ಲಿ ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದನು. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹದಿನೈದು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿವೆ.

* ಕನ್ನಡಭಾಷಯಾ ಅನುವಾದಂ ಕುರುತ:-

1×3=3

18) ಪುರಾ ಭೋಜಭೂಪಾಲಸ್ಯ ಸಭಾಯಾಮ್ ಅನೇಕೇ ಕವಯಃ ಆಸನ್ । ತೇಷಾಮೇಕಃ ಕಾಲಿದಾಸಃ ನಾಮ । ಸಃ ಕವಿಕುಲಗುರುಃ ಇತಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಃ ।

* ಕವ್ಯೋಃ ದೇಶಕಾಲಗ್ರಂಥಾದಿವಿಷಯೇ ಲಿಖತ ।

2×3=6

19. ಮಹರ್ಷಿಃ ವೇದವ್ಯಾಸಃ ।

20. ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣಾರಾವ್

* ಯಥಾ ನಿರ್ದೇಶಮ್ ಉತ್ತರಂ ಲಿಖತ ।

3×3=9

21) ಗच्छ अद्य अहं पुस्तकं न दास्यामि ।

ಕ: ಪಾಠಃ? ಕ: ಅವದತ್? ಕಮ್ ಅವದತ್ ?

22) राजन् ! तुष्टास्मि वरं वृणीष्व ।

ಕ: ಪಾಠಃ? ಕಾ ಅವದತ್? ಕಮ್ ಅವದತ್?

23) हन्त! वर्धते ते संरम्भः ।

ಕ: ಪಾಠಃ? ಕಾ ಅವದತ್? ಕಮ್ ಅವದತ್?

* ಕರ್ನಾಟಕಭಾಷಯಾ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷಯಾ ಆಙ್ಗಲಭಾಷಯಾ ವಾ ಉತ್ತರಂ ಲಿಖತ ।

3×4=12

24. ಶುಕನಾಸಃ ಕಿಮರ್ಥಂ ಚಂದ್ರಾಪೀಡಮ್ ಉಪದಿಶತಿ ?

25. ದುಃಖಶಿಕ್ಷಣಾಂ ವಿಷಯೇ ದಿಲೀಪಸ್ಯ ವ್ಯವಹಾರಃ ಕಥಮ್ ಆಸೀತ್ ?

26. ರಾಜಾ ವಿಕರ್ಮಾರ್ಕಸ್ಯ ಔದಾರ್ಯಂ ಕಥಂ ಜ್ಞಾತವಾನ್ ?

27. ಮೆಲುಕೋಟೆ ಕ್ಷೇತ್ರಮ್ ಅಧಿಕೃತ್ಯ ಲಿಖತ ।

* ಪದ್ಯೇ ಪೂರಯತ ।

2×4=8

28. ಕುಂಡಲೀಕೃತಂ-----

-----ನಮೋಸ್ತು ತೇ॥

29. ಶೀಲಂಶೌರ್ಯಮ್-----

-----ಅಕ್ಷಯೋ ನಿಧಿಃ॥

भाग: – B
(व्याकरण विभाग:)

* सूक्तोत्तरं चित्वा लिखत ।

12×1=12

- 30) पत्रम् अस्य पर्यायपदम् एतत् भवति ।
अ) आतपः आ) पर्णम् इ) प्रपत्रम् ई) पर्व
- 31) अक्षयः – एतस्य विरुद्धार्थकम् एतत् भवति ।
अ) विक्षयः आ) सक्षयः इ) क्षयः ई) अक्षयाः
- 32) अत्र समूहेतरपदम् एतत् भवति ।
अ) आनीतवान् आ) कृतवती इ) दत्तवान् ई) ज्ञातवान्
- 33) जनकात्मजायाः – अत्र एषा विभक्तिः अस्ति ।
अ) प्रथमा आ) तृतीया इ) पञ्चमी ई) षष्ठी
- 34) विद्यालयः अत्र अयं सन्धिः वर्तते ।
अ) यण् आ) सवर्णदीर्घः इ) गुणः ई) विसर्गः
- 35) अधीतव्याकरणः – अत्र एषः समासः भवति ।
अ) बहुव्रीहिः आ) द्वन्द्वः इ) तत्पुरुषः ई) अव्ययीभवः
- 36) व्यजिज्ञपत् – अत्र एषः लकारः अस्ति ।
अ) लट् आ) लोट् इ) लृट् ई) लङ्
- 37) प्रसन्नः अस्य विरुद्धार्थकं पदम् एवं भवति ।
अ) सुप्रसन्नः आ) प्रपन्नः इ) अप्रसन्नः ई) कप्रसन्नः
- 38) सेवक इति – अस्य सन्धिविभागः एवं भवति ।
अ) सेवकाः+इति आ) सेवक+इति इ) सेवकः+इति ई) सेवका+इति
- 39) अनुरूपम् अस्य विग्रहवाक्यम् एवं भवति ।
अ) योग्य रूपम् आ) रूपस्य योग्यम् इ) रूपाय योग्यम् ई) अनु रूपम्
- 40) फलति अस्य बहुवचनरूपम् एवं भवति ।
अ) फलन्ति आ) फलतः इ) फलामि ई) फलसि
- 41) माता अस्य अन्यलिङ्गरूपम् एवं भवति ।
अ) मता आ) जननी इ) पिता ई) स्वसा

42. चतुर्थ पदं लिखत ।

2×1=2

- i. वसुदेवस्य अपत्यं पुमान् – वासुदेव :: भृगोः अपत्यं पुमान् ।
ii. पशुत्वम् – क्त्वा :: प्रत्ययः – चातुर्यम् ।

43. कृदन्त पदं चित्वा लिखत ।

2×1=2

- i. राघवः गच्छन् पठति ।
ii. शीला पद्यं लिखितवती ।

भाग: – C
(रचना विभाग:)

- * लक्षणं विलिख्य अलङ्कारस्य नाम लिखत । 1×2=2
44. माघे मेघे गतं वयः ।
- * प्रस्तारं विलिख्य गणविभागं कृत्वा छन्दसः नाम लिखत । 1×2=2
45. निजहृदि विकसन्तः सन्तिसन्तः कियन्तः ।
46. एकदिनस्य विरामं सम्प्रार्थ्य मुख्योपाध्यायं प्रति विरामपत्रं लिखत । 1×5=5
- * प्रबन्धमेकं लिखत । 1×5=5
47. सङ्गणकयन्त्रम् अथवा परिसरः
- * गद्यभागं पठित्वा अधो लिखत प्रश्नानाम् उत्तरं लिखत । 4×1=4
48. कस्मिंश्चित् ग्रामे कश्चित् वणिक् आसीत् । तस्य गृहस्य प्राङ्गणे प्रतिदिनम् एकः काकः आगत्य तत्र पतितम् उच्छिष्टं खादति स्म । वणिजः गृहजनानां सर्वेषां तस्य काकस्य परिचयः आसीत् । कदाचित् तत्र केचन हंसाः आगताः । हंसाः वयं मानससरोवरात् उड्डयनं कुर्वन्तः आगताः इति अवदन् । तत् श्रुत्वा वणिजः गृहस्य बालकाः काकं दर्शयित्वा उक्तवन्तः । एषः काकः अपि बहुदूरम् उड्डयत् । तावदेव न एषः उड्डयनप्रकारान् जानाति इति ।
- प्रश्नाः
1. कस्मिंश्चित् ग्रामे कः आसीत् ?
 2. काकः तत्र पतितं किं खादति स्म ?
 3. कदाचित् तत्र के आगताः ?
 4. आसीत् इति क्रियापदं कस्मिन् लकारे अस्ति ?
